

1962. ב-13 השנים שחלפו מאז, נערכו ודאי כמה וכמה עיסקות של רכש טילי לים אלה. אין להניח שרק לאחרונה החלה חברה רייתואון לשלם עמלות עבור עיסקות אלה עם ישראל. כלומר, עתה מתברר שבכל לירה שהורג ציא מישרד-הביטחון על רכישת טילי ה"הוק" לצה"ל, היה כלול גם סכום מסויים כרווח פרטי של סוכני-משק בישראל. השאלות התובעות תשובה עתה הן:

רבתי במה שהתרחש בתחום זה בעבר, הודיעה הממשלה כי היא תשנה את מדיניותה בתחום השלום העמלות לסוכני-המשק הישראליים. הממשלה החליטה כי לא יותר עוד לסוכנים ישראלים לקבל עמלות עבור מערכות-משק המסופקות לצה"ל. הוחלט גם להקים ועדה מיוחדת שתפסוק בכל מיקרה שחברה זרה תרצה לשלם עמלה לסוכנה בישראל עבור עיסקת משק שנעשתה עם צה"ל.

עם חדר ביליארד מיוחד. לפני שמונה שנים הביא לארץ דוג"מנית צרפתית יספהיה בשם בריגיט, שי היא דודניתו של פייר מנדספראנס, מי שהיה ראש-ממשלה יהודי בצרפת. בריגיט, בעלת השיער הלבן, ילדה לארנון שלושה בנים. כל אחד מבני הזוג החזיק במכונית שהיתה מושכת תשומת-לב כללית בחולפה ברחוב. היו אלה מכוניות ספורט יקרות, בסיגנון עתיק, שמחירן כל

השפכה לאחת מאגדות ארץ-ישראל. את תחילת דרכו בארץ עשה כפועל בכרמי נס-ציונה, חלה בקדחת ורופאיו גוררו עליו לחזור לחו"ל כדי להציל את חייו. רק אחרי ארבע שנים חזר חיים מילצ'ין שנית לארץ והפעם התיישב ברחובות. הוא פיתח כרמים ומטעי שקדים והפך אחד מעשירי המושבה ונכבדיה. היו לו לחיים מילצ'ין חמישה בנים ובת אחת. כדי להבטיח להם פרנסה על

החיים על הניצים

- כמה שילמו יצרני ההוקים בעבר כדמי-עמלה לסוכניהם בישראל?
- לאן הלך כסף זה, המסתכם במיליונים רבים של דולרים?
- כמה עשרות או מאות מיליוני דולרים שולמו באופן סודי עבור עיסקות שלא נתגלו מעולם - ולאן הלך הכסף?

תגובות סותרות

תגובתיהם של כל הקשורים בי פרשה האחרונה של העמלה על טילי ההוק, סתרו זו את זו ובמקום לפזר את הערפל רק עשו אותו סמיך יותר.

טען סוכני-המשק ארנון מודי צ'ץ: "לפני שלושה חודשים פגשתי בי סגן נשיא חברת רייתואון, שאמר לי, כי נקבל עמלה על מאמציינו. ביקשתי ממנו לפנות לראש-מישלת הקניזות בניו-יורק, יוסף צ'חנובר, ולהודיע לו שכל עמלה שתגיע לי תועבר לרשות מישרד-הביטחון. אני פנית לי צבי איילון במישרד הביטחון ואמרתי לו: אני מעביר לכם את כל העמלה. ביקשתי רק לכסות את הוצאותי".

טען צבי איילון, ראש מינהל-ההרכשה במישרד-הביטחון: "ארנון מיל-צ'ץ הוזמן אלי לשיחה. הוא הבהיר לנו כי לא קיבל כל עמלה מהחברה האמריקאית. הוא הסכים כי אם יקבל עמלה, יותר עליה וימסור אותה למישרד".

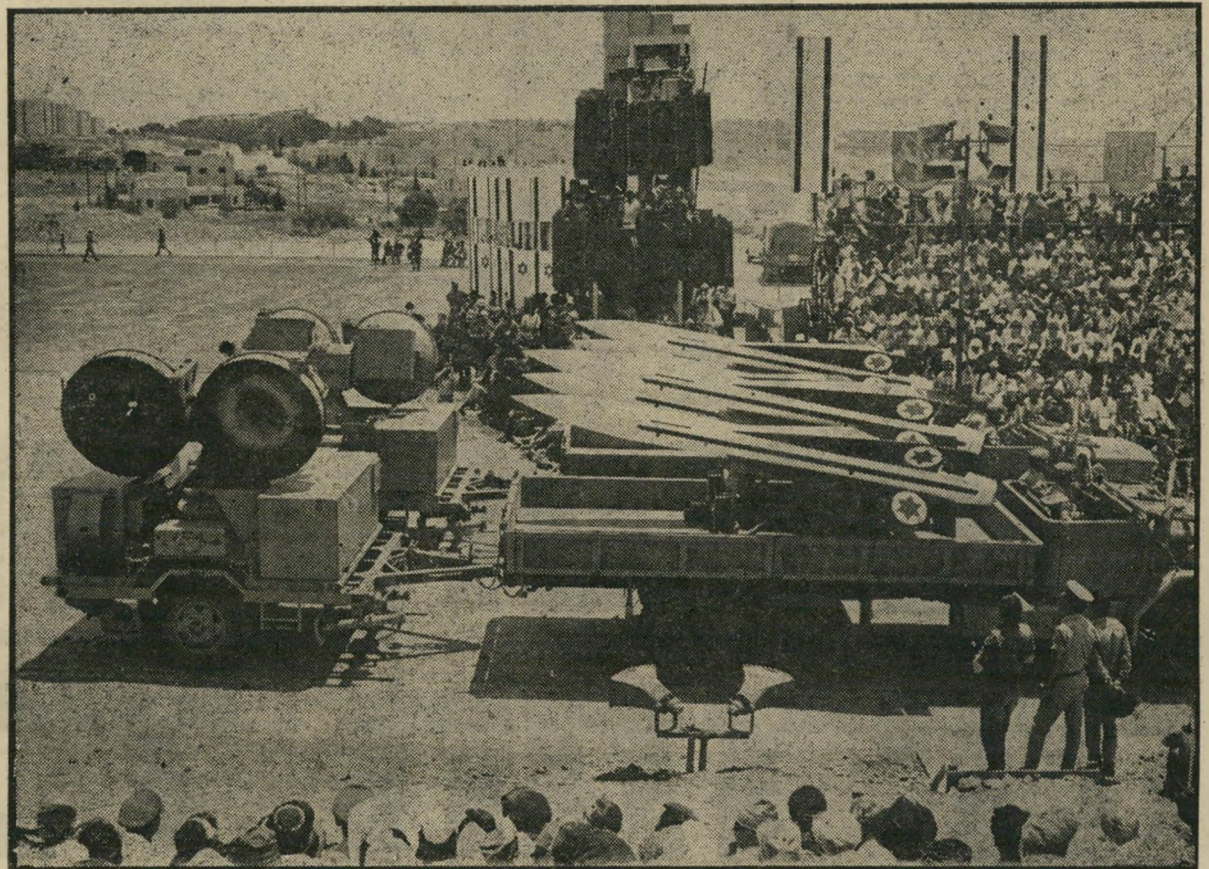
דובר חברת "רייתואון" טען כי הודיע לפני כמה חודשים למישרד לכת הקניזות בניו-יורק על כוונת החברה לשלם עמלה לחברת האחים מילצ'ין ומישרד-הביטחון לא הביע כל התנגדות לכך.

שר-הביטחון שמעון פרס טען כי מישרד-הביטחון פנה בעניין זה למישרד ההגנה האמריקאי. בתשובה ש'חתקבלה, טען פרס, נאמר כי ממשלת ארה"ב לא שילמה עמלה לחברה האמריקאית בקשר לרכישות אלה מטעם מישרד-הביטחון.

ראש משרד-התעשייה והרכש של מישרד-הביטחון בניו-יורק, יוסף צ'חנובר, הודיע כי פנה לפנטאגון ומסר כי מדיניות ממשלת-ישראל היא שלא לשלם עמלה לסוכנים.

מסתבר כי חוסר התיאום במערכת הביטחון גיזל עד כדי כך שאיש אינו יודע מה עשה חברו בנושא, או שמישהו מהדוברים משקר, כדי למנוע כל חיטוט נוסף בפרשה. הוסיפה לתיסבוכת גם הודעת חברת האחים מילצ'ין, כי לא נקבע רק סכום של 175 אלף דולר כדמי-עמלה. רייתואון התעקשה לשלם 300 אלף דולר, טענה כי 175 אלף הדולרים הם רק חלקם של האחים מילצ'ין בעסקה. למי, איפוא, נועדו 125 אלף הדולרים הנוותרים?

פרשת עמלת-הטילים שנחשפה השבוע, רק הבהירה את מימדי השערורייה. היא היתה קצה חוט בלבד העלול להוביל לפקעת שלמה של תשלומי-עמלות ואולי גם תשלומי-שחוד לאישים בכירים ביותר, המכוסים עד היום בערפל כבד של סודיות.

סוללת טילי "הוק" במיצעד 'יום-העצמאות 1973

החלטה זו היתה בבחינת אחיות-עייניים, שכן, עד עצם היום הזה טרם הועבר כנסת החוק האוסר קבלת עמלות. מאמציה של מישלת הרכש של מישרד הביטחון למנוע מיצרניות-משק אמריקאיות לשלם עמלות לסוכניהם בישראל, נתקלו בהרבה מיקרים בהתנגדות של היצרנים. אלה חששו מיצירת תקדים מסוכן לגביי הם, שכן אם הם חייבים לגבות את סכום מי העמלה לסוכנים ממחיר כלי-המשק שהם מספקים לישראל ולהויל את מחירם באחוז מסויים, עלולה להיות לכך הש"לכה גם על הסכמים וחוזים עם מדינות אחרות, שם אין איסור על תשלום עמלות לסוכנים. החברות חששו כי להבא יצ"טרכו לשלם את התשלומים לסוכנים מי מחיר הנטו של כלי-המשק.

החלטה זו היתה בבחינת אחיות-עייניים, שכן, עד עצם היום הזה טרם הועבר כנסת החוק האוסר קבלת עמלות. מאמציה של מישלת הרכש של מישרד הביטחון למנוע מיצרניות-משק אמריקאיות לשלם עמלות לסוכניהם בישראל, נתקלו בהרבה מיקרים בהתנגדות של היצרנים. אלה חששו מיצירת תקדים מסוכן לגביי הם, שכן אם הם חייבים לגבות את סכום מי העמלה לסוכנים ממחיר כלי-המשק שהם מספקים לישראל ולהויל את מחירם באחוז מסויים, עלולה להיות לכך הש"לכה גם על הסכמים וחוזים עם מדינות אחרות, שם אין איסור על תשלום עמלות לסוכנים. החברות חששו כי להבא יצ"טרכו לשלם את התשלומים לסוכנים מי מחיר הנטו של כלי-המשק.

מנת שלא ירדו מהארץ, כמו בני המושבה האחרים, הכינו לכל אחד מהם עסק משלו. הוא רכש את סוכנויות החברות כרמל זורחי, בירה נשר, סוקוני ואקום והתעשיות הכימיות הממלכתיות, אותם חילק בין בניו. לדב, בנו האמצעי, העניק את סוכנות התעשיות הכימיות הממלכתיות I.C.I. זה פיתח את הסוכנות אחרי הקמת ה"מדינה והפך אותה למפעל בפני עצמו. דב מילצ'ין החל לפתח הומרי הדברה, על פי מחקרים מקומיים שנעשו בארץ. הומרים אלה סופקו לשוק המקומי ונועדו גם לייצוא. עסקיה של חברתו התרחבו והלכו ועלו על כל עסקי תהנות-הדלל וסוכנויות-הזיין של אחיו. כאשר נפטר, ריש ממנו ארנון מיפעל משגשג ומצליח. הוא היה אז כבן 22 ורק מעטים האמינו כי יהיה מסוגל לנהל את המיפעל שהשאיר אחריו האב. אבל ארנון הפך תיע את הכל. הוא היתגלה כאיש-עסקים כירשוני, בניגוד לתדמית נערה-שעשועים שלו. הוא הצליח, בעבודה מאומצת, להררי חזיב את עסקי החברה עוד יותר ולהעמידה על בסיס איתן.